

АНАЛІЗ ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ВНЗ

Анотація

У роботі здійснено ґрунтовний аналіз внутрішнього середовища ВНЗ. З'ясовано основні особливості й переваги проведення діагностики внутрішнього середовища ВНЗ, що дозволить зокрема дізнатись інформацію щодо ефективності прийняття управлінських рішень щодо оптимізації діяльності у ЗВО тощо. Визначено ключове поняття «управлінське обстеження», за допомогою якого відбувається діагностика проблем внутрішнього середовища ВНЗ.

Ключові слова: ВНЗ, внутрішнє середовище ВНЗ, управління, управлінське обстеження, модернізація, інноваційні складові.

Аннотация

В работе осуществлен подробный анализ внутренней среды вуза. Выявлены основные особенности и преимущества проведения диагностики внутренней среды вуза, что позволит в том числе узнать информацию об эффективности принятия управленческих решений по оптимизации деятельности в ЗВО и тому подобное. Определены ключевое понятие «управленческое обследование», с помощью которого происходит диагностика проблем внутренней среды вуза.

Ключевые слова: вуз, внутреннюю среду вуза, управления, управленческое обследование, модернизация, инновационные составляющие.

Summary

A thorough analysis of the internal environment of the university is carried out in the work. The main features and benefits of diagnostics of the internal environment of the university are clarified, which will allow in particular to learn information about the effectiveness of management decisions to optimize the activities in the free economic zone, etc. The key concept of "management survey", which is used to diagnose the problems of the internal environment of the university.

Key words: university, internal environment of university, management, administrative survey, modernization, innovative components.

Реформування освітньої системи України, що відбувається на тлі суспільно-політичних змін, зумовлює нагальну потребу в розбудові державно-громадського управління освітою, провідна роль у якому відводиться механізму діагностики внутрішнього середовища ВНЗ.

Діагностика внутрішнього середовища ВНЗ, що спрямоване на здобуття й аналіз об'єктивних фактологічних даних, має бути покладене в основу прийняття управлінських рішень щодо приведення у відповідність результатів освітньої діяльності соціальним запитам та особистісним потребам споживачів освітніх послуг. Дієвим інструментом діагностики внутрішнього середовища ВНЗ може стати надання оперативної інформації про стан цього процесу, його змін, ефективність прийняття управлінських рішень щодо його оптимізації.

Аналіз діяльності ВНЗ, та власний досвід роботи дає змогу відповісти

на запитання: які актуальні внутрішні проблеми ВНЗ потрібно вирішувати, щоб підвищити якість його внутрішнього середовища.

Процес, за допомогою якого здійснюється діагностика проблем внутрішнього середовища, називається управлінським обстеженням.

«Управлінське обстеження – це методична оцінка функціональних зон організації, що призначена для виявлення її стратегічно сильних і слабких сторін» [1, с. 273]. У межах аналізу внутрішнього середовища досліджуються: цілі організації, її структура, стратегія, технології, що використовуються, кадровий потенціал, організаційна культура (норми, цінності, очікування, що лежать в основі відносин і взаємодій всередині організації та поза нею)

Основою освітньої системи є: цілі й результати освіти, її зміст (представлений у навчальних планах і програмах), організація освітнього процесу, використовувані педагогічні технології, системи оцінки й контролю результатів.

Проаналізувавши наукові джерела визначимо основні елементи внутрішнього середовища освітньої системи, а саме: модернізація навчально-виховного процесу та навчально-виробничої практики; зміна ролі науки в навчальному закладі; модернізація управління ВНЗ; модернізація маркетингової діяльності.

Надалі необхідно проаналізувати наявність інноваційних складових у компонентах освітньої системи (внутрішнього середовища), а саме: модернізація змісту освітньої діяльності; інноваційні методи й технології; навчально-методичне забезпечення; організаційна структура; кадрове забезпечення; чисельність студентів та абітурієнтів; оновлення матеріально-технічної бази; створення інформаційно-освітнього середовища; оцінювання та контроль результатів за обраними програмами розвитку ВНЗ [2].

У результаті аналізу освітньої системи (внутрішнього середовища) ВНЗ мають бути не тільки виявлені недоліки, але й зроблено узагальнюючі висновки про те, чи потрібні радикальні зміни в ній, і якщо так, то в яких напрямках. Наприклад, може бути визнано, що застаріла освітня технологія в цілому й необхідне освоєння інноваційних підходів щодо побудови освітнього процесу. Але може бути зроблений і менш радикальний узагальнюючий висновок, що потрібно змінити технологію або організацію лише на окремих ділянках освітнього процесу, наприклад інакше організувати студентську практику на старших курсах.

Узагальнюючі висновки робляться за кожним елементом освітньої системи, і їх зміст має визначати принципові установки для подальшого проектування змін у ній. Ці висновки мають бути не розрізненими, а складати логічно зв'язаний комплекс. Перш за все необхідно визначитися з тим, якою мірою фактичні результати освіти на виході відповідають бажаним і які найбільші їхні недоліки. Потім виявляють те, що зумовлює ці недоліки: що робиться не так, як потрібно і чому це відбувається.

Сьогодні наукою управління напрацьовано засоби для вирішення багатьох завдань, що постають перед керівником ВНЗ при управлінні

Розділ 2. Модернізація підготовки педагогічних кадрів в умовах інтеграції у світовий освітній простір інноваційним розвитком, проте досвід свідчить, що керівництву ВНЗ не достатньо лише знань про ці засоби й умінь їх застосовувати.

Узагальнені результати аналізу потрібні перш за все для прийняття рішень концептуального характеру при діагностиці внутрішнього середовища.

Література

1. Мескон М. Х. Основы менеджмента / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури; пер. с англ. – М. : Дело, 2000, – 704 с.

2. Харківська А. А. Теоретичні та методичні засади управління інноваційним розвитком педагогічного ВНЗ : монографія / А. А. Харківська. – Харків : КЗ «ХГПА» ХОР, 2011. – 446 с.